

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Natuurherstel Kamerik-Teylingens

Gemeente Woerden

Datum: 28 november 2023

Projectnummer: 210392

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	De m.e.r. –beoordeling	3
2	Kenmerken van het plan	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Beschrijving van het plan	6
2.4	Overige kenmerken van het plan	8
3	Plaats van het plan	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Het bestaande grondgebruik	9
3.3	Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu	9
4	Kenmerken van het potentiële effect	15
4.1	Inleiding	15
4.2	Natuur	16
4.3	Archeologie	17
5	Conclusie	19
	Gebruikte onderzoeken/bronnen	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Al in 2013 heeft de provincie Utrecht in het Herstelplan Schraallanden Utrecht-West afspraken vastgelegd met gebiedsactoren over aanpassingen van de toenmalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) begrenzing. Onderdeel van het akkoord betreft de externe werking en te treffen maatregelen voor negen beschermde natuurmonumenten in de provincie. Natuurmonument Kamerik-Teylingens was één van deze elementen. Naast instandhouding en verbetering van de natuurwaarden is het een doelstelling om negatieve externe factoren op deze natuurmonumenten te beperken of te mitigeren. In het huidige provinciaal natuurbeleid, verwoord in de Natuurvisie Provincie Utrecht, is deze ambitie overgenomen en is aangegeven dat een aantal agrarische percelen langs de Lange Meentweg (N463) in Kamerik ingericht gaat worden als natuur in de vorm van een bufferzone om de natuurwaarde van het nat schraalland te behouden en verbeteren.

Om de ontwikkeling te kunnen realiseren wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. In de toelichting van het bestemmingsplan moet de haalbaarheid van de ontwikkeling worden aangetoond en in dat kader vindt toetsing plaats aan van toepassing zijnde wetgeving. Uit toetsing van de ontwikkeling aan de m.e.r.-wetgeving, blijkt dat de beoogde ontwikkeling is aan te merken als een activiteit als bedoeld in categorie D.9 in de bijlage van het Besluit m.e.r., namelijk *'Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan'*. Het onderhavige plan blijft onder de bij deze activiteit genoemde drempelwaarden, die in paragraaf 1.2 nader worden besproken. Vanwege het feit dat onder de drempelwaarden wordt gebleven, is een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig.

Ook dient op basis van het Besluit m.e.r. en de Wet milieubeheer een m.e.r.-beoordelingsbesluit te worden genomen door het bevoegde gezag voorafgaand aan het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan. Het bevoegde gezag neemt de beslissing of, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die de activiteit mogelijk voor het milieu kan hebben, een m.e.r. moet worden doorlopen.

In het kader van voorgaande is voorliggende vormvrije m.e.r. beoordeling opgesteld. Deze kan tevens worden gebruikt als aanmeldingsnotitie. Op basis van deze aanmeldingsnotitie kan het bevoegde gezag de gevolgen beoordelen van het plan en de beslissing nemen of er een m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk is in het kader van dit plan.

1.2 De m.e.r. –beoordeling

Het instrument milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage (hierna: m.e.r.) is een hulpmiddel om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. De wettelijke basis voor de m.e.r. is de Wet milieubeheer. In de uitvoeringswetgeving, het Besluit m.e.r., staat wanneer een m.e.r. of (vormvrije) m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het plan mogelijk maakt, de omvang ervan en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepalend. In de onderdelen C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. staat of sprake is

van m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Schema m.e.r.-plicht vanwege Besluit m.e.r.
(Bron: www.infomil.nl)

Bovenstaande afbeelding laat zien dat wanneer een besluit over een activiteit die qua omvang boven de C-drempel blijft voor dat besluit een m.e.r.-plicht geldt. Tussen de C- en D-drempel geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Onder de D-drempel moet het bevoegd gezag via een vormvrije beoordeling nagaan of een formele m.e.r.-beoordeling nodig is.

In een m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een plan mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

Ook in de vormvrije m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een plan mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Deze beoordeling is qua inhoud vormvrij. Als belangrijke nadelige gevolgen niet zijn uit te sluiten, dan moet de formele m.e.r.-beoordelingsprocedure worden doorlopen. Uiteraard kan ook direct voor een m.e.r. gekozen worden.

Sedert een wetswijziging, waarmee een herziening van de Europese m.e.r.-richtlijn is geïmplementeerd, is ook de vormvrije m.e.r.-beoordeling aan regels gebonden. De toetsingscriteria lagen al vast, maar nu zijn er ook procedureregels. Voorafgaand aan de besluitvorming over het besluit, moet een aanmeldingsnotitie worden ingediend bij het bevoegd gezag. Op grond van de inhoud van deze notitie moet het bevoegd gezag binnen zes weken gemotiveerd oordelen of voor de activiteit een MER moet worden opgesteld. Dit besluit hoeft niet openbaar te worden gemaakt. Wel zal in het ontwerp van het besluit aan deze m.e.r.-beoordelingsbeslissing moeten worden toegelicht.

Voor plannen, die een kader vormen voor een activiteit waarvoor op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. een m.e.r. moet worden doorlopen dan wel een formele m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd, moet een planMER worden opgesteld.

Toetsing aan Besluit m.e.r.

Onderhavig plan (landinrichtingsproject) wordt als een activiteit genoemd in bijlage onderdeel D van het Besluit m.e.r. Categorie D.9 betreft namelijk 'Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan'. De drempelwaarde is als volgt geformuleerd: "in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

- 1°. een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw;
- 2°. Of vestiging van een glastuinbouwgebied op bloembollenteeltgebied van 50 hectare of meer.”

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de ontwikkeling van agrarische grond naar natuur. Het totale plangebied betreft slechts circa 13 hectare. Onderhavige activiteit blijft daarmee ruim onder de drempelwaarde en dus kan volstaan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Doel vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het doel van een vormvrije m.e.r.-beoordeling is het geven van inzicht in de milieueffecten van de voorgenomen activiteit aan het bevoegd gezag. Er wordt in een vormvrije m.e.r.-beoordeling een antwoord gegeven op de vraag of er vanwege de uitvoering van de activiteiten belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten. In voorliggend rapport wordt inzicht gegeven in de milieueffecten en daarmee vormt dit rapport de benodigde vormvrije m.e.r.-beoordeling. Het rapport is de aanmeldingsnotitie waarmee het college een m.e.r.-beoordelingsbeslissing wordt gevraagd over het bijbehorende bestemmingsplan.

Criteria voor toetsing

In het voorliggend rapport wordt op de milieueffecten van het voornoemde plan ingegaan, waarbij, conform artikel 2, lid 5 van het Besluit m.e.r. juncto de leden 1 tot en met 3 van artikel 7.16 van de Wet milieubeheer, ingezoomd wordt op de volgende onderdelen:

- kenmerken van de activiteit;
- plaats waar de activiteit wordt verricht;
- kenmerken van de gevolgen van de activiteit.

Aan de hand van de behandeling van deze criteria wordt onderzocht of voor de ontwikkelingen al dan geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgen drie hoofdstukken waarin nader wordt ingegaan op het onderhavige plan en de eventuele milieugevolgen. Navolgend wordt ingegaan op de kenmerken van het plan in hoofdstuk 2, in hoofdstuk 3 wordt de plaats van het plan beschreven en de kenmerken van het potentiële effect komen in hoofdstuk 4 aan bod. Het rapport wordt afgesloten met een eindconclusie in hoofdstuk 5.

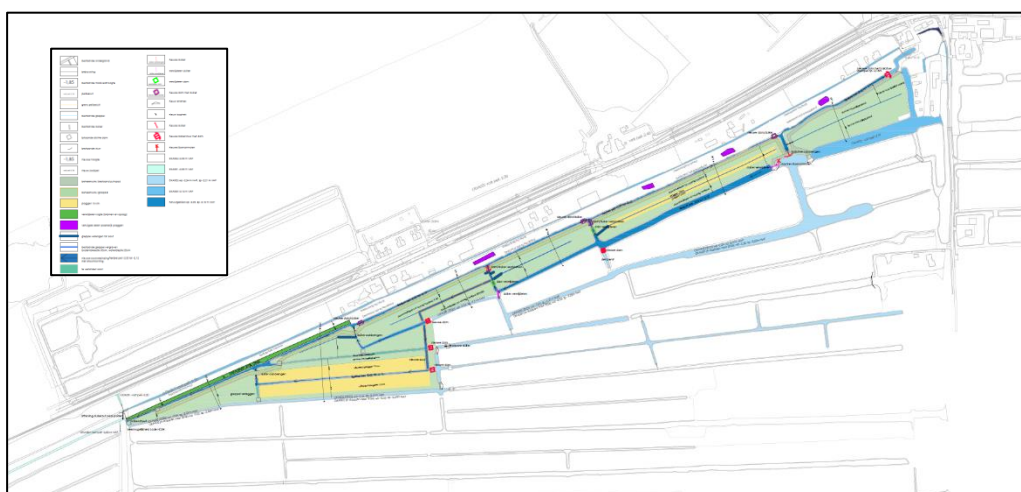
2 Kenmerken van het plan

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de kenmerken van het plan besproken. De aard en de omvang van het plan worden in beeld gebracht. Ook wordt gekeken naar overige aspecten: cumulatie, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en de risico op ongevallen.

2.2 Beschrijving van het plan

Het voornemen bestaat om het agrarische grondgebruik van de kadastrale percelen 'Gemeente Kamerik, sectie M, perceelnummer 940/941/975' onder de Lange Meentweg (N463) te beëindigen en de percelen in te richten ten behoeve van natuurdoeleinden. Hiervoor is een ontwerptekening¹ opgesteld waarin wordt voorzien in de realisatie van een bufferzone om de natuurwaarde van het nat schraalland te behouden en verbeteren.

Inrichtingsschets inclusief alle onderhoudsaspecten (bron: Adviesbureau R.I.E.T.).

Door gekoppelde nitrificatie-denitrificatie wordt stikstof (N) verwijderd uit het ecosysteem. Dit proces kan alleen plaatsvinden in afwisselend natte en droge situaties. Onder die omstandigheden kan nitraat uit de bodem worden omgezet in stikstofgas. Voor het behoud van het nat schraalland is een regelbare waterhuishouding daarom van essentieel belang.

De bufferzone wordt zodanig ingericht dat een eigen peilgebied ontstaat in zowel het nat schraalland als de bufferzone. Met een molentje op windenergie wordt het waterpeil in de wintermaanden hoger gezet. Stuwen houden het waterpeil in die maanden hoog. In het nat schraalland staat in die maanden het water tot in het maaiveld. Hierdoor ontstaat een zuurstofloze situatie.

¹ Adviesbureau R.I.E.T. (2023). Ontwerptekening Kamerik-Teylingens. Project: 23063. 10 oktober 2023.

Vanaf begin april gaat de vegetatie weer groeien, vanaf dat moment is het belangrijk dat er weer zuurstof in de wortelzone komt. Het waterpeil wordt vanaf dat moment verlaagd door de stuwen te verlagen. De stuwen in het gebied worden regelbaar, zodat deze ten behoeve van het nat schraalland flexibel ingesteld kunnen worden. Er worden waterpeilen verwacht van -2,05m NAP (winter) en -2,12m NAP (zomer). Mogelijk moet het zomerpeil nog wat lager ingesteld worden, om het gewenste proces van gekoppelde nitrificatie-denitrificatie mogelijk te maken.

Doorstroming in het watersysteem is belangrijk om het water schoon te houden. Daarom worden enkele sloten aangepast en er worden duikers en dammen verlegd. Eén greppel worden vergroot tot sloot, zodat circulatie mogelijk wordt. Deze greppel ligt in de richting van het slagenlandschap waardoor het patroon niet onnodig wordt verstoord. Voor de circulatie moeten in de dwarsrichting enkele nieuwe korte sloten worden gegraven. Het dominante slootpatroon in oost-westrichting wordt hierdoor niet aangetast.

Voor het behoud van het schraalland is het van belang om het terrein te kunnen maaien en het maaisel af te voeren. Om het schraalland zo min mogelijk te belasten, is voor de afvoer van het maaisel en de afvoer van takhout van de houtkade een beheerpad nodig. In de bufferzone is daarom een pad voorzien van oost naar west. Op het meest oostelijke perceel ligt een oud puinpad dat hiervoor gebruikt kan worden. Op de andere percelen worden dammen met duikers verlegd, zodat het maaisel over de gehele lengte van het schraalland over de sloot kan worden gedraaid en afgevoerd kan worden. Het beheerpad is een graspad, er wordt geen verharding of puin aangebracht. Op drie plaatsen wordt een dam met duiker gemaakt om het nat schraalland te bereiken. Nabij de ingang van de bufferzone zal ruimte beschikbaar zijn voor afvoer van maaisel.

In het westelijk deel is de zone tussen houtkade en de bufferzone verruigd met bramen en riet, deze smalle strook is nooit bemest en naar verwachting fosfaatarm. Deze zone wordt vrijgemaakt, zodat ook hier nat schraalland kan ontwikkelen.

Er is biochemisch bodemonderzoek gedaan naar de fosfaatbeschikbaarheid van de bodem in de bufferzone. Op de meest kansrijke plaatsen wordt geplagd, zodat de bodem geschikt wordt voor de ontwikkeling van vochtig hooiland. Maaisel of bodemthee uit referentiegebieden zal hier uitgestrooid worden om de ontwikkeling op gang te brengen. Verder krijgen alle greppels een verbinding naar de sloten, waardoor regenwater van de percelen wordt afgevoerd, regenwater is niet gebufferd. Wanneer regenwater stagneert op de percelen ontstaat ongewenste groei van pitrus. Op de minder kansrijke percelen zal door beheermaatregelen (maaien en afvoeren) kruidenrijk grasland worden ontwikkeld. Hier wordt niet geplagd.

2.3 Omvang van het plan

De oppervlakte van het totale plangebied bedraagt circa 10,5 hectare en bestaat uit een aantal agrarische percelen langs de Lange Meentweg in Kamerik, die onderdeel uitmaken van het beschermd Natuurmonument Schraallanden Utrecht-West.

2.4 Overige kenmerken van het plan

2.4.1 Cumulatie met andere plannen

Cumulatie met andere plannen is niet aan de orde. Er wordt dus geen cumulatie verwacht met andere ontwikkelingen in de directe nabijheid van het plangebied.

2.4.2 Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Natuurlijke hulpbronnen zijn alle in de natuur aanwezige stoffen die van economisch nut kunnen zijn. Naast natuurlijke grondstoffen, die in productieprocessen gebruikt worden, maken hulpbronnen (economische) activiteiten mogelijk (deze worden daarbij niet verbruikt). De toetsing in deze paragraaf blijft beperkt tot het gebruik van natuurlijke hulpbronnen die binnen dan wel in de directe nabijheid van het plangebied voorkomen.

Tijdens de realisatie van de beoogde ontwikkeling wordt tijdelijk gebruik gemaakt van brandstof, elektriciteit, eventueel spoelwater en grond bij de afgraafwerkzaamheden. De precieze hoeveelheden en te gebruiken bouwstoffen zijn op dit moment nog niet inzichtelijk te maken.

De nieuwe functies binnen het plan maken geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen in de directe nabijheid van het plangebied.

In het geheel legt het plan hiermee geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen.

2.4.3 Productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder

Tijdens de tijdelijke realisatie van de ontwikkeling wordt gewerkt met stikstof- en fijnstof-emitterende materieel (machines, etc.). Hiernaast zullen de aanlegwerkzaamheden in beperkte mate gepaard gaan met afvalstoffen (zoals overtollig bouwmaterialen) en hinder (bijv. geluid). Verder vindt geen productie plaats die leidt tot gevaarlijke of milieubelastende afvalstoffen.

De beoogde ontwikkeling heeft geen verkeersaantrekkende functie. Er is daarom geen sprake van mogelijke effecten op het gebied van geluid, lucht en verkeer (bijvoorbeeld hinder, doorstroming, veiligheid).

2.4.4 Risico van ongevallen

Onderhavig plan vormt in algemene zin geen bijzonder risico voor de omgeving. Het plan brengt geen wezenlijke risico's met zich mee.

3 Plaats van het plan

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de omgeving waarin de activiteiten plaatsvinden, alsmede de eventuele kwetsbaarheid van dit gebied voor de voorgenomen activiteiten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het plangebied zelf, maar ook naar de aangrenzende gebieden.

3.2 Het bestaande grondgebruik

Het plangebied ligt ten oosten van het Woerdense Verlaat en langs de zuidkant van de Lange Meentweg (N463). Het lange, smalle gebied wordt voornamelijk gekwalificeerd als agrarisch gebied met landschappelijke waarden. Op de schraallandachtige delen van het plangebied komt verspreid nog waardevolle vegetatie voor die kan worden gekwalificeerd als fragmentair blauwgrasland. De noordzijde van het plangebied wordt bepaald door de houtkade. Buiten het plangebied tussen de noordgrens en de Lange Meentweg ligt nog een kleine strook die is bestemd als 'bos'. Verder zijn daar nog een aantal percelen met een woon- of bedrijfsbestemming, met bijbehorende bebouwing, aanwezig. De overige zijden worden omringd door agrarische percelen.

3.3 Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu

3.3.1 Inleiding

Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu heeft te maken met de gevoeligheid van gebieden voor ontwikkelingen. In het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling is een analyse gedaan naar het voorkomen van en het mogelijke effect van de ontwikkeling op zogenaamde gevoelige gebieden, zoals gedefinieerd in bijlage III van de EU-Richtlijn. Echter, behalve gebieden die op grond van de richtlijn als gevoelig worden beschouwd, zijn er ook gebieden waar krachtens nationale en provinciale regels in het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling rekening mee dient te worden gehouden.

Het resultaat van de analyse wordt hierna beknopt gepresenteerd. Wanneer er een grote relevantie is voor de in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling centraal staande ingrepen, wordt er een toelichting gegeven.

3.3.2 Overzicht gevoelige gebieden bijlage III EU-Richtlijn

In de navolgende tabel is de toetsing opgenomen aan alle typen gebieden zoals genoemd in bijlage III van de Richtlijn.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Wetlands	Conventie van Ramsar	In of in de directe nabijheid van het plangebied is geen wetlandgebied aanwezig.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
<i>Kustgebieden</i>		Het plangebied ligt niet in de directe nabijheid van de kust. Daarnaast kent het plangebied geen permanente of tijdelijke verzadiging van opkomend water, zoals bijvoorbeeld bij wetlands.
<i>Berggebieden en bosgebieden</i>	Wet natuurbescherming	Het plangebied is niet gelegen in een berg- of bosgebied.
<i>Reservaten en natuurparken:</i> - Nationale Landschappen - Nationale parken	Nationale Landschappen zijn benoemd in de Nota Ruimte Nationale Parken zijn onderdeel van de EHS.	Het plangebied ligt wel in een Nationaal Landschap, namelijk het Groene Hart (zie verder onder 1). Het plangebied ligt niet in een Nationaal Park.
<i>Speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)</i>	Wet natuurbescherming	In de omgeving van het plangebied liggen Natura 2000-gebied (zie verder onder 2).
<i>Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden</i>	Europese milieurichtlijnen (o.a. kaderrichtlijn Luchtkwaliteit, kaderrichtlijn water)	Het plangebied ligt niet in een gebied waar op basis van communautaire wetgeving reeds normen worden overschreden.
<i>Gebieden met hoge bevolkingsdichtheid</i>		Het plangebied is niet gelegen in een gebied met hoge bevolkingsdichtheid.
<i>Landschappen van</i> - historisch belang - cultureel belang - beschermd stads- en dorpsgezicht - archeologisch belang	- Verdrag van Valletta - Monumentenwet - Gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan	In het plangebied is geen monumentale of andere historische bebouwing aanwezig. Wel kunnen de houtkade en het schraalland binnen het plangebied worden aangemerkt als waardevol (zie verder onder 3). Daarnaast heeft ook een deel van het plangebied een hoge archeologische verwachtingswaarde (zie verder onder 4).

1. Nationaal landschap

Het plangebied ligt in één van de twintig Nationale Landschappen. Deze landschappen bezitten elk een unieke combinatie van cultuurhistorische en natuurlijke elementen. Door het benoemen van Nationale Landschappen wil de overheid het typische Nederlandse landschap behouden. Uitgangspunt is dat de Nationale Landschappen zich sociaal-economisch voldoende kunnen ontwikkelen, terwijl bijzondere kwaliteiten van het gebied worden behouden of versterkt. Daarmee wordt het landschap aantrekkelijk om er te wonen, te ondernemen en te recreëren.

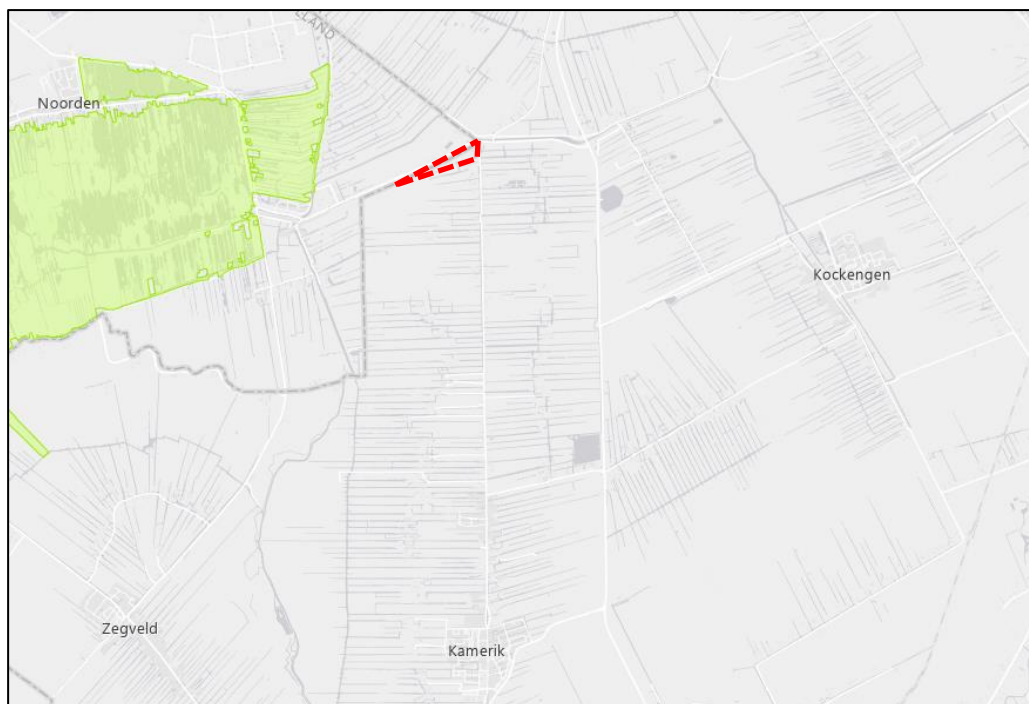
Met het plan wordt een landschapsinrichting ten behoeve van natuur mogelijk gemaakt. In het plan is rekening gehouden met de landschappelijke en cultuurhistorische

waarden van het gebied. De verkaveling en openheid blijven behouden. Daarnaast gaat het om natuur welke passend is en aansluit bij de regionale natuurwensen, zoals gesteld in onder andere de Natuurvisie Provincie Utrecht. Dit zorgt voor een versterking van het Nationaal Landschap en veroorzaakt daarmee geen negatieve milieueffecten op het Nationaal Landschap. Dit aspect wordt in hoofdstuk 4 daarom ook niet nader onderzocht.

2. Natura 2000-gebied

Natura 2000 is het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie, die worden beschermd op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Deze richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten beschermd moeten worden. De lidstaten wijzen daarvoor speciale beschermingszones aan en moeten instandhoudingsmaatregelen nemen om deze gebieden te beschermen.

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen als Natura 2000-gebied (zie navolgende afbeelding). Wel ligt het Natura 2000-gebied "Nieuwkoopse Plassen & De Haeck" op circa 2 km van het plangebied. Dit is op navolgende afbeelding weergegeven. Om die reden vindt in hoofdstuk 4 een nadere beoordeling plaats.

Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000-gebied. (Bron: PDOK. Bewerking: SAB)

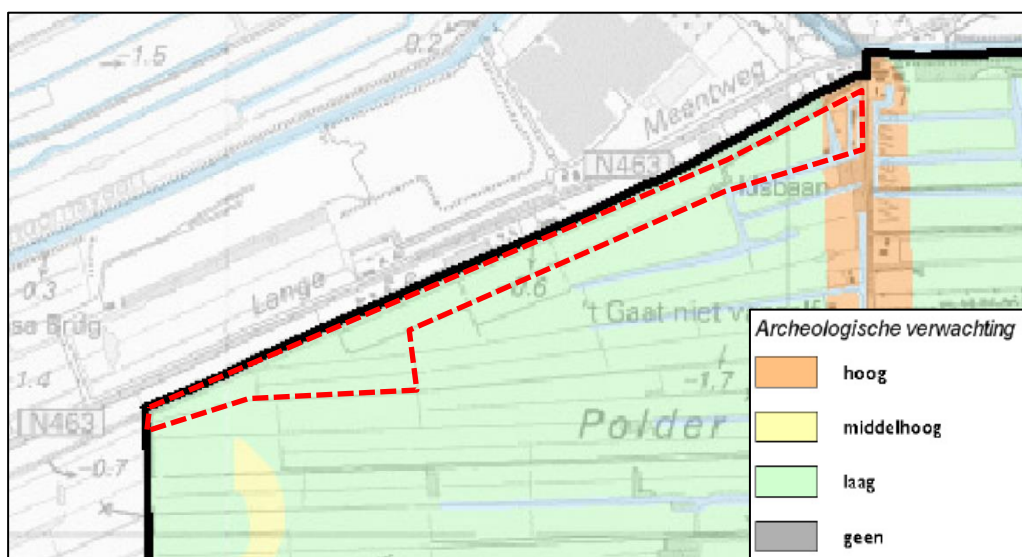
3. Cultuurhistorie

Het plangebied bevat enkele kenmerken die kenmerkend zijn voor het polderlandschap, zoals gesteld in het landschapsontwikkelingsplan van de gemeente Woerden. Het gaat om de houtkade en het schraalland. Voorliggende ontwikkeling heeft als doel om deze aspecten te behouden en versterken, waardoor meer aangesloten kan worden bij de culturele waarden van het landschap. Verder hebben de slootstructuren en verkaveling van het gebied een cultuurhistorische waarde. Deze worden niet

aangepast, waardoor kan worden gesteld dat er geen negatieve effecten optreden wat betreft de cultuurhistorische waarden van het gebied.

4. Archeologische waarden

Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. De omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving zal in de nieuwe Omgevingswet worden geregeld, die in 2023 in werking zal treden. Het uitgangspunt is dat de beschermingsniveaus zoals die in de eerdere wetten en regelingen golden, worden gehandhaafd. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Raadpleging van de gemeentelijke archeologische waardenkaart wijst uit dat in het plangebied gronden zijn met een hoge verwachtingswaarde. Dit aspect wordt daarom verder behandeld in hoofdstuk 4.

Uitsnede gemeentelijke archeologische waarden- en verwachtingenkaart (bron: gemeente Woerden).

3.3.3 Toetsing overige gevoelige gebieden

Naast de gebiedstypen die specifiek zijn genoemd in bijlage III van de Richtlijn, is getoetst aan de gevoelige gebieden op grond van overig nationale of provinciale wetgeving of beleid.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur)	Provinciale verordening	Het plangebied maakt wel deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). (zie verder onder 4)
Gebied geschikt voor beschermde soorten	Wet natuurbescherming	Het plangebied is mogelijk geschikt voor beschermde soorten (zie verder onder 5).

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Weidevogelgebied en ganzen- foerageergebied	Provinciale verordening	Het plangebied ligt niet in een beschermingsgebied voor wei- devogels en ligt ook niet in de nabijheid van een dergelijk ge- bied.
Stiltegebied	Wet milieubeheer Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in een stiltegebied.
Bodembeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in een bodembeschermingsgebied.
Grondwaterbeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in een grondwaterbeschermings- gebied.

4. Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Nationaal Natuurnetwerk (NNN), de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk.

Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (groen) (Bron: Atlas Leefomgeving).

Het plangebied is gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland. Dit aspect wordt daarom verder behandeld in hoofdstuk 4.

5. Beschermde soorten

Gelet op het karakter van het plangebied en haar omgeving kunnen mogelijk beschermde dier- of plantensoorten aanwezig zijn, dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 nader onderzocht.

4 Kenmerken van het potentiële effect

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de potentiële effecten van de activiteiten. In dit hoofdstuk gaat het om de interactie tussen beide voorgaande hoofdstukken. Hetgeen beschreven is over de kenmerken van het plan en de plaats van het plan zijn bepalend voor de milieuaspecten die in dit hoofdstuk nader aan de orde worden gesteld. Voor alle thema's geldt dat conform de Europese richtlijn gelet wordt op de duur, frequentie en onomkeerbaarheid van het effect. Tevens wordt aandacht besteed aan de mogelijke cumulatieve effecten op de diverse aspecten als gevolg van de komst van de woningen.

Hoofdstuk 2 laat zien dat het plan natuurontwikkeling op agrarische grond mogelijk maakt. De gronden zullen deels ingericht gaan worden als nat schraalland/vochtig hooiland en deels is ruimte voor (kleine oppervlakten) kruiden en faunairijk grasland.

Hoofdstuk 3 laat zien dat de omgeving van het plangebied een aantal kwetsbaarheden kent. Het plangebied zelf is onderdeel van het NNN en in de omgeving van het plangebied bevinden zich Natura 2000-gebieden. Daarnaast kunnen beschermde dier- of plantensoorten in het plangebied aanwezig zijn en is er een mogelijke verstoring van eventueel aanwezige archeologische waarden.

Nader te beoordelen aspecten

Op basis van de voorgaande twee hoofdstukken worden de volgende milieuaspecten in dit hoofdstuk nader behandeld:

- natuur: Het plan kan wat betreft soortenbescherming leiden tot negatieve milieueffecten op beschermde flora en fauna. Ook zijn er vanuit de gebiedsbescherming mogelijk negatieve milieueffecten als gevolg van stikstofdepositie.
- archeologie: in het plangebied bevinden zich hoge archeologische verwachtingswaarden.

Aspecten waarbij op voorhand geen effecten zijn te verwachten

Van de overige milieuaspecten wordt op basis van de beoordeling van de kenmerken het concrete plan en de bestaande situatie zoals omschreven in de voorgaande hoofdstukken op voorhand verwacht dat deze niet leiden tot betekenisvolle milieueffecten. Om alle aspecten nog kort langs te lopen:

- verkeer: de nieuwe ontwikkeling zal niet leiden tot een toename van het (gemotoriseerde) verkeer. Hierdoor zal er geen sprake zijn van negatieve (milieu-) effecten op het gebied van doorstroming en veiligheid.
- geluidshinder: De functies in onderhavig plan leiden niet tot geluidshinder.
- luchtkwaliteit: De functies in onderhavig plan leiden niet tot negatieve effecten wat betreft luchtkwaliteit.
- externe veiligheid: De functies in onderhavig plan leiden niet tot externe veiligheidseffecten.
- cultuurhistorie: De functies in onderhavig plan leiden niet tot negatieve effecten van cultuurhistorische waarden, omdat de slootstructuren en verkaveling behouden blijven. Ook de houtkade en schraallanden blijven behouden.

- bodem: Onderhavig plan bevat geen onderdelen die mogelijk bedreigend zijn voor de bodem.
- geurhinder: De functies in onderhavig plan leiden niet tot geurhinder.
- water: Er is met het plan nauwelijks sprake van een toename van de bebouwing c.q. verharding ten opzichte van de huidige situatie. Er worden enkel beheerpaden met een verharding erin verwerkt aangelegd. Negatieve gevolgen voor de waterhuishouding zijn op voorhand niet te verwachten.

De voorgaande aspecten worden daarom in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling niet nader besproken.

Opzet van de beoordeling

De inhoud van de vormvrije m.e.r.-beoordeling is met name gebaseerd op algemeen beschikbare informatie, aangevuld met onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het bestemmingsplan.

4.2 Natuur

4.2.1 Huidige situatie

Kamerik-Teylingens is een van de vier deelgebieden die onderdeel zijn van het beschermd Natuurmonument Schraallanden Utrecht-West. Het gebied bevindt zich grofweg tussen Woerdense Verlaat en de Kamerikse Wetering, evenwijdig aan de Lange Meentweg. De gronden maken onderdeel uit van de polder Kamerik-Teylingens, deels gemeente Woerden en deels gemeente Nieuwkoop. Het gebied behoort tot het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Het is een vochtig gebied met onder andere nat schraalland en meerdere sloten. Naast dat het een bijzonder natuursysteem is, is het ook kenmerkend voor het Utrechtse agrarisch cultuurlandschap.

4.2.2 Effecten ontwikkeling

SAB heeft met een quick scan natuur² onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Naast beschermde natuurwaarden in het plangebied is ook nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied. Navolgend worden kort de conclusies van de quick scan uiteengezet.

Gebiedsbescherming

Uit de natuurtoets volgt dat de Natura 2000-gebieden "Nieuwkoopse Plassen & De Haeck" (ca. 2 km), "Botshol" (ca. 10,5 km) en "Oostelijke Vechtplassen" (ca. 11,5 km) in de omgeving van het plangebied liggen. In de voorgenoemde Natura 2000-gebieden zijn habitattypen aanwezig die gevoelig zijn voor de verzurende en vermestende werking van stikstofdepositie. Daarom is een onderzoek stikstofdepositie³ uitgevoerd.

² Veldbiologische Werken (2019). Natuurtoets Wet natuurbescherming. Polder Kamerik-Teylingens. Rapportnummer: VBW 2019-46r. 20 augustus 2019.

³ Stikstofberekenaar (2023). Onderzoek stikstofdepositie. Lange Meentweg/Teylingeweg in Kamerik. Kenmerk: SB23-309. 17 november 2023.

Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat er in de aanlegfase geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Er zijn dus geen nadelige milieueffecten te verwachten op de omliggende Natura 2000-gebieden.

Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. In en nabij het plangebied komen ook soorten voor die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Voorwaarde hierbij is wel dat de werkzaamheden conform het ecologisch werkprotocol moeten worden uitgevoerd. Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiële elementen aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de natuurtoets dat tijdelijk een (gering) negatief effect verwacht kan worden op pleisterende wintergasten (ganzen, eenden, etc.). In de directe omgeving is echter voldoende weids poldergebied aanwezig met alternatief areaal voor deze pleisterende wintergasten. Verder zijn geen beschermde soorten in of nabij het plangebied aangetroffen. Een ontheffing Wet Natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk.

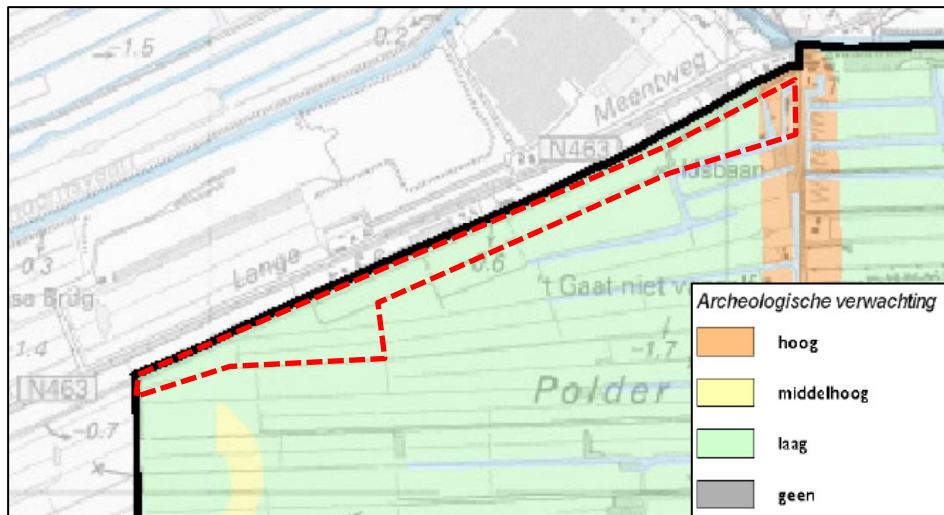
Conclusie

Mits rekening wordt gehouden met de zorgplicht en andere aanbevolen maatregelen uit de natuurtoets, kan op basis van het voorgaande worden geconcludeerd dat door de uitvoering van de ontwikkeling geen sprake is van een negatief effect op het aspect natuur in het plangebied.

4.3 Archeologie

4.3.1 Huidige situatie

Op basis van de gemeentelijke archeologische beleidskaart (zie navolgende uitsnede) heeft het plangebied een hoge en lage archeologische verwachtingswaarde. Indien er binnen de gronden met een hoge verwachtingswaarde sprake is van bodemingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 30 cm –mv geldt dat onderzoek verricht moet worden. Voor de gronden met een lage verwachtingswaarde is dat bij bodemingrepen groter dan 10.000 m² en dieper dan 100 cm –mv.

Uitsnede gemeentelijke archeologische waarden- en verwachtingenkaart (bron: gemeente Woerden).

4.3.2 Effecten ontwikkeling

In het kleine gedeelte binnen het plangebied dat een hoge archeologische verwachting kent, zal niet gegraven worden. Hierdoor is blijven de eventuele archeologische resten in de bodem gehandhaafd. De huidige archeologische verwachtingswaarden zullen met voorliggend plan behouden blijven en juridisch-planologisch in het beoogde bestemmingsplan worden vastgelegd. Wat betreft archeologie is hierdoor geen sprake van een negatief milieueffect.

5 Conclusie

In voorliggend rapport is beoordeeld of als gevolg van voorliggende ontwikkeling nadelige effecten op het milieu zijn te verwachten. De navolgende tabel geeft een overzicht van de beoordeelde milieuaspecten en de daarbij behorende conclusies weer, zoals deze in hoofdstuk 4 aan bod zijn gekomen.

Aspect	Beoordeling milieueffecten
Natuur (gebiedsbescherming)	Op grond van het stikstofonderzoek kunnen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden door stikstof worden uitgesloten. Ook zijn negatieve effecten op het NNN uit te sluiten.
Natuur (soortenbescherming)	In het plangebied zijn beschermde soorten aanwezig. Mits rekening wordt gehouden met de zorgplicht en maatregelen zoals gesteld in de natuurtoets, zijn negatieve effecten als gevolg van voorliggende ontwikkeling niet te verwachten.
Archeologie	In het plangebied bevinden zich mogelijk archeologische waarden. Echter hebben de gronden grotendeels een lage archeologische verwachtingswaarde en wordt slechts op bepaalde locaties tot 10 cm geplagd. In het kleine gedeelte binnen het plangebied dat een hoge archeologische verwachting kent zal niet gegraven worden. Hierdoor worden geen nadelige effecten op archeologische waarden verwacht.

De uitkomst van de in voorgaande hoofdstukken uitgevoerde toets is dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het plan die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Voor alle milieuaspecten geldt dat er geen effect optreedt.

De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.-(beoordelings-) procedure is daarom niet nodig.

Gebruikte onderzoeken/bronnen

Onderzoeken

- Inrichtingsplan natuurgebied Kamerik-Teylingen (Bui-TeGewoon)
- Quick scan natuur (Veldbiologische werken)
- Onderzoek stikstofdepositie

Bronnen

- Risicokaart www.risicokaart.nl
- Atlas leefomgeving <http://www.atlasleefomgeving.nl/kijken>
- Publieke Dienstverlening op de kaart (PDOK) <http://pdokviewer.pdok.nl/>
- Milieu-kenniscentrum Infomil <http://www.infomil.nl/>
- CBS-Statline, statistische informatie <http://statline.cbs.nl/Statweb/>
- Wetgeving, overheidsportal <http://wetten.overheid.nl/zoeken>
- Interactieve kaarten provincie Utrecht <https://ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl/>
- AERIUS Calculator, kaartbeeld Natura 2000 <https://calculator.aerius.nl/calculator/>
- Natura 2000 Database <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx>